

MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ STAJ YÖNERGESİ

Ocak 2022

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Mühendislik Fakültesi

Staj Yönergesi

Bu yönerge, KTÜ Mühendislik Fakültesi öğrencileri için staj esaslarının düzenlenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Yönerge iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısım bütün bölümler için öngörülen genel maddeleri, ikinci kısım ise bölümlere ilişkin özel hususları içermektedir.

A-BİRİNCİ KISIM

1.GENEL HUSUSLAR

Madde 1.1. KTÜ Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin lisans derecesini alabilmeye hak kazanabilmeleri için tamamlamaları gerekli ders kredisi yanında Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Staj Yönergesi kuralları çerçevesinde, Mühendislik eğitimlerine katkıda bulunacak şekilde, pratik bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla, staj (pratik çalışma) yapmaları zorunludur.

Madde 1.2. Stajın yapılması ve değerlendirilmesi, hazırlanan bu yönerge ile düzenlenir.

Madde 1.3. Bu yönerge, 17 Haziran 2021 tarihli ve 31514 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği” esas alınarak hazırlanmıştır. Bu yönerge kapsamında staj ile ilgili alınacak kararlar ve yapılacak uygulamalar ilgili yönetmeliğe aykırı olamaz.

Madde 1.4. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin zorunlu nedenlerden (salgın, doğal afet vb.) dolayı aksadığı dönemlerde staj faaliyetlerinin uygulanması ile ilgili hususlar, Yüksek Öğretim Kurumunun belirleyeceği çerçeve kapsamında Karadeniz Teknik Üniversitesi Senatosu tarafından belirlenir.

Madde 1.5. İlgili yönetmeliğe ve bu yönergede belirtilen diğer hususlara aykırı olmamak kaydıyla, ilgili lisans programının niteliği de dikkate alınarak, uygun olan programlarda (Bilgisayar Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Yazılım Mühendisliği gibi), Bölüm Staj Komisyonunun onayı ile çevrimiçi staj yapılabilir.

Madde 1.6. Bu yönerge ilgili Kurullarca kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Madde 1.7. Bu yönergeyi Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanlığı yürütür.

2.STAJ SÜRESİ VE DÖNEMLERİ

Madde 2.1. Öğrencinin mezuniyeti için gerekli olan toplam staj (pratik çalışma) süresi 60 (altmış) iş günüdür. Staj yapacak öğrenciler bir staj döneminde (ikiyarıyı kapsayan bir yıllık süre içerisinde) ara vermeden en az on (10) iş günü ve en çok altmış (60) iş günü staj yapabilirler. Bölüm Staj Komisyonunun onayı ile Altmış (60) günün tamamı aynı işyerinde veya kurumda yapılabilir.

Madde 2.2. Bir işyerinde 10 iş gününden daha az süreyle staj yapılamaz. Bir iş günü en az sekiz (8) saatlik gündüz yapılan fiziksel veya zihinsel çalışma gerektirir. Öğrenci haftada en fazla altı gün çalışabilir.

Madde 2.3. Resmi tatil ilan edilen günlerde staj yapılamaz. Ancak, özel kurum ya da kuruluşlarda, resmi tatil dışındaki Cumartesi günlerinde de staj yapılabilir.

Madde 2.4. Stajlar yaz tatilinde veya yeterli asgari süre bulunduğu takdirde Bölüm Staj Komisyonunun onayı ile yarıyıl tatilinde yapılabilir.

Madde 2.5. “Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği” kapsamında; “staj, aynı süreli ve haftalık üç günden az olmamak şartıyla eğitim ve öğretim, yaz okulu ve genel sınav dönemlerinde de yaptırılabilir. Bu dönemlerde yaptırılan stajlarda, staj ile birlikte eğitim ve öğretim faaliyetleri devam eder, ancak öğrencinin dersinin veya sınavının olduğu günlerde staj yaptırılmaz.”

Madde 2.6. Bütün derslerini başarı ile tamamlayan öğrenciler resmi olarak üniversiteden ilişkilerinin kesilme süresinin sonuna kadar stajlarını yapabilir. Öğrencinin mezun olabilmesi için Staj Komisyonu tarafından bu süre içinde yapılan stajların kabul edilmesi gerekir.

Madde 2.7. Bölüm Staj Komisyonun uygun görüşü, ilgili Yönetmelikteki ve bu yönergedeki usul ve esaslara uygun olmak kaydıyla; öğrenci, isteğe bağlı olarak veya öğrenim gördüğü program kapsamında belirlenen staj süresinden daha uzun süreli staj yapabilir. Bununla birlikte 60 iş gününü aşan staj süreleri için sigorta primi ödemeleri öğrencinin sorumluluğundadır.

3. STAJ YERİ

Madde 3.1. Staj yapılabilecek resmi ya da özel sektör kuruluşların onayı, Bölümlerin Staj Komisyonları tarafından verilir.

Madde 3.2. Öğrenci stajını yurtiçinde veya yurtdışında bölümü ile ilgili bir alanda faaliyet gösteren ve eğitim aldığı dalda en az bir mühendisi bulunan kuruluşta yapmak zorundadır.

Madde 3.3. Öğrenci staj yerini, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından hazırlanan Kariyer Kapısı üzerinden veya kendi girişimleri sonucu temin ettiği yurt içinde yâda yurt dışında ilgili mühendislik alanında faaliyet gösteren Kamu/Özel kurum veya kuruluşlarından seçer.

Madde 3.4. Bölümün girişimi ile resmi yâda özel kuruluşlardan temin edilen ücretli yâda ücretsiz staj yerlerinin dağıtımı; kontenjandan fazla başvuru olması halinde, öncelik üst sınıf öğrencilerinde olmak üzere, öğrencinin akademik not ortalamasına göre yapılacak sıralama dikkate alınarak yapılır.

Madde 3.5. Türkiye dışında staj yapmak isteyen öğrenciler stajlarını Uluslar arası Teknik Stajyer Öğrenci Mübadelesi Birliği (The International Association for the Exchange of the Students for Technical Experience) IAESTE (<http://www.iaeste.itu.edu.tr/tr/index.htm>) kanalı ile gerçekleştirebilirler. Öğrenciler Türkiye dışındaki yabancı ülkelerde de kendi girişimleri sonucu kabul aldıkları firmalarda Bölüm Staj Komisyonunun yazılı iznini alarak staj yapabilirler. Bu tür durumlarda sigorta işlemleri ile ilgili sorumluk öğrenciye aittir ve öğrenci bu sorumluluğu aldığına dair ıslak imzalı belgeyi Bölüm Staj Komisyonuna sunmak zorundadır.

4. STAJA BAŞLAMA

Madde 4.1. Öğrencilerin stajlarına başlayabilmeleri için bölümlerinde en az dört yarıyıl eğitim almaları gerekir.

Madde 4.2. Staj başvuru işlemleri KTÜ Online “Staj Yönetim Sistemi” üzerinden yürütülür.

Madde 4.3. Staj yeri kabul edilip onaylanan öğrenci, onaylanan yerde staja başlamak zorundadır. Sağlık, doğal afet vb. mücbir sebeplerle staj faaliyetinin yürütülememesi durumunda öğrenci ivedilikle Bölüm Staj Komisyonunu bilgilendirerek staj sigortasını durdurmalı ve dilekçe ile stajının iptalini talep etmelidir. Uzatma ve erteleme ile ilgili talepler Staj Komisyonu tarafından değerlendirilir.

5. STAJIN YÜRÜTÜLMESİ

Madde 5.1. Stajlara fiilen devam zorunluluğu vardır.

Madde 5.2. Öğrenci staj yaptığı iş yerinin tüzük, yönetmenlik, yönerge ve çalışma kurallarına uymak zorundadır. Öğrenci staj süresince staj konusu ile ilgili yetkililer tarafından verilecek çalışmaları yapmak ve bu çalışmalara katılmak zorundadır.

Madde 5.3. Stajdaki öğrenciler grev, gösteri, yürüyüş veya iş yavaşlatma eyleminde bulunamazlar.

Madde 5.4. Staja başlayan öğrenci, staj komisyonu başkanına bilgi vermeden ve onay almadan staj yerini değiştiremez, değiştirdiği takdirde yapılan stajı geçersiz sayılır.

6. STAJ DOSYALARININ HAZIRLANMASI VE TESLİMİ

Madde 6.1. Her bir staj için bilgisayar ortamında Bitirme Tezi Yazım Kuralları’na uygun olarak staj dosyası hazırlanmalıdır. Staj dosyası Türkçe ve %30 İngilizce programlarda Türkçe; İngilizce programlarda ise İngilizce hazırlanmalıdır. Türkçe ve % 30 İngilizce programlarda, yurt dışında yapılan stajlar için staj dosyası İngilizce de hazırlanabilir. Türkçe ve İngilizce dışındaki bir dilde yazılan dosyalar öğrenci tarafından noter tasdikli olarak tercüme ettirilmelidir.

Madde 6.2. İşyeri ve çalışma konusu aynı olsa bile her bir öğrenci farklı bir staj dosyası hazırlamak zorundadır. İçerikleri aynı olan staj dosyaları kabul edilmez.

Madde 6.3. Staj dosyaları her yıl bölüm staj komisyonunun belirlediği tarihe kadar BYS üzerinden “Staj Yönetim Sistemi”ne yüklenmelidir. Staj dosyasını zamanında “Staj Yönetim Sistemi”ne yüklemeyen öğrencinin stajı değerlendirmeye alınmaz.

7. STAJLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Madde 7.1. Öğrenci staj işlerinin koordinasyonu ve staj çalışmalarının değerlendirilmesi *Bölüm Staj Komisyonu* tarafından yapılır. Staj çalışmalarını değerlendirme belgesinde staj komisyonu başkanı ve en az bir üyenin imzası olmalıdır.

Madde 7.2. Öğrencinin staj dosyası, içerdiği bilgiler, yazım şekli, işyerinden gelen staj sicil fişi ve bölümlerin aradığı temel ilkeler dikkate alınarak ilgili bölümün staj komisyonu tarafından incelenir.

Madde 7.3. Bölüm Staj Komisyonları staj raporlarını inceleme ve değerlendirme yetkilerini gerektiğinde bölümün diğer öğretim elemanlarından katkı alarak kullanırlar. Bölüm Staj Komisyonları değerlendirme süresi içinde yazılı/sözlü sınavdüzenleyebilirler, staj çalışmalarını yerinde denetleyebilirler. Staj sonuçları **BAŞARISIZ** ya da **BAŞARILI** olarak değerlendirilip başarılı ise geçerli sayılan iş günü sayısı belirtilir.

Madde 7.4. Staj raporlarının incelenmesi sonucunda staj evrakında ve belgelerinde tahribat yapan veya staj yerine devam etmediği halde staj raporu düzenleyip teslim ettiği belirlenen öğrenciler hakkında, Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği çerçevesinde soruşturma açılır.

Madde 7.5. Birbirine büyük oranda benzeyen, bir başka staj dosyasından kopya edildiği izlenimi uyandıran staj dosyalarının her ikisi ya da büyük oranda kitaplardaki bilgileri içeren bir staj dosyası Bölüm Staj Komisyonu tarafından tamamen reddedilir.

Madde 7.6. Staj inceleme sonuçları Bölüm Staj Komisyonu tarafından belirlenen tarihte ilan edilir. Stajını yılın herhangi bir zamanında yapmak zorunda kalan öğrencilerin inceleme sonuçları ise staj dosyasını teslim ettikten sonra en geç 4 hafta içerisinde ilan edilir.

Madde 7.7. Çift Anadal Programı (ÇAP) yapan öğrencilerin pratik çalışmaları bölüm staj komisyonu tarafından ayrıca değerlendirilir.

8. MUAFİYET

Madde 8.1. Yatay geçişle kayıt yaptıran öğrencilerin daha önceki bölümlerinde kabul edilmiş eski stajları, belgelendirdikleri ve Bölüm Staj Komisyonunca uygun görüldüğü takdirde kabul edilebilir. Yaptığı staj faaliyetleri Staj Komisyonunca uygun bulunmayan yatay geçiş öğrencileri stajını yeniden yapmak zorundadır.

Madde 8.2. Meslek Yüksek Okullarının teknik programlarından mezun olmuş ve dikey geçişle kayıt yaptıran öğrenciler, Ön Lisans öğrenimleri sırasında yapmış oldukları stajları belgeledikleri takdirde, Staj Komisyonu tarafından uygun görülen iş günü kadar stajdan muaf tutulabilirler. Yaptığı staj faaliyetleri Staj Komisyonunca uygun bulunmayan dikey geçiş öğrencileri stajını yeniden yapmak zorundadır.

Madde 8.3. Meslek liselerinden mezun olmuş öğrencilerin lise eğitimleri sırasında yapmış oldukları stajlar kabul edilemez.

9. MEZUNİYET

Madde 9.1. Toplam 60 günlük stajı Bölüm Staj Komisyonunca onaylanan öğrenciler diğer derslerinden de başarılı olmaları halinde mezuniyet hakkını elde ederler.

Madde 9.2. Staj yönetmeliğinde belirtilen tarihlerin dışında staj yapma hakkı bulunan öğrencilerin mezuniyet tarihleri staj dosyalarının kabulünden sonraki gündür.

YÜRÜRLÜK ve YÜRÜTME

Madde 10. (1) Bu Yönerge, 01 Ocak 2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere Karadeniz Teknik Üniversitesi Senatosunda kabul edildiğinde yürürlüğe girer.

(2) Bu Yönergeyi Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanlığı yürütür.

B-İKİNCİ KISIM

Bu kısım Mühendislik Fakültesi bünyesindeki bölümlerin her birine ilişkin özel hususları içerdiğinden, bir bölüm için öngörülen koşullar diğer bölümler için geçerli değildir.

MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ'NE İLİŞKİN HUSUSLAR

- Her staj süresi 20 iş günüdür. Çeşitli nedenlerle stajı eksik sayılanların yapacağı minimum staj süresi 10 iş gününden az olamaz.
- Her bir staj süresi kesinlikle bölünemez.
- Aynı kurum/kuruluştaki en fazla iki staj yapılabilir. Öğrenciler stajlarından en az birini farklı bir kurum/kuruluştaki yapmak zorundadır.
- İlk başvuru ve eksik staj tamamlama başvurularında her staj için ayrı başvuru yapılacak ve ayrı defter tanzim edilecektir.
- Staj dosyası ekinde Bölüm Staj Komisyonu tarafından istenilen belgelerin (Staj Sicil Fişi, Anket vb.) eksik olması durumunda staj geçersiz sayılır.
- Teslim edilen tüm staj dosyaları staj konusu ile ilgili teknik resim(ler) içermelidir. Teknik resim içermeyen staj dosyaları geçersiz sayılır.
- Staj erteleme ve uzatma talepleri gerekçe bildirilerek yapılmalıdır. Gerekçelerin staj komisyonu tarafından kabul edildiği takdirde staj süresi boyunca öğrenciler 1 (bir) kez staj erteleme veya uzatma işlemi yapabilir.
- Staj başvuruları staja başlama tarihinden en az 30 gün önce yapılır.
- Genel atölye stajını (1) yapmayan öğrenci, işletme organizasyon stajını (2) veya mühendislik uygulaması stajını (3) yapamaz. Atölye stajını (1) yaptıktan sonra istediği stajı (2 veya 3) sıralama olmaksızın yapabilir.
- Öğrencilerin dönem içerisinde staj yapabilmeleri için, derslerindeki devam zorunluluğuna bakılmaksızın, ders programında hafta içi **en az 3 gün** herhangi bir dersleri olmamalıdır.
- Öğrenci stajını yurtiçindeki veya yurtdışındaki makina mühendisliği ile ilgili bir alanda faaliyet gösteren ve **bünyesinde en az bir makina mühendisi bulunduran** bir endüstri kuruluşunda yapmak zorundadır.
- Staj dosyasının kapağı ve her sayfası "**makina mühendisi**" unvanlı iş yeri amirine onaylatırılmalıdır. Farklı kısımlar içeren stajlar farklı amirlerce onaylanabilir. Staj dosyasını onaylayan makina mühendisinin kimliğini doğrulamak amacıyla **oda sicil numarası** ya da **diploma numarası** belirtilmelidir. Bu hususun belirtilmediği dosyalar geçersiz sayılacaktır.
- Staj sicil fişinde yer alan değerlendirme maddelerinin herhangi ikisinden 60 puanın altında not alan öğrencinin ilgili stajı dosyasına bakılmaksızın tümüyle ret edilir.
- Meslek Yüksek Okullarının teknik programlarından mezun olmuş öğrenciler, Ön Lisans öğrenimleri sırasında yapmış oldukları stajları belgeledikleri ve staj komisyonunca da uygun görülmesi durumunda, genel atölye stajından muaf tutulabilirler.
- Staj, açıklamaları aşağıda verilen **Genel Atölye** stajı, **İşletme-Organizasyon** stajı ve **Mühendislik Uygulamaları** stajı şeklindeki sıralama ile yapılır. Bir stajını tamamen bitirmeyen öğrenci diğer stajına başlayamaz. **Mühendislik Uygulamaları stajına başlayabilmesi için ise bölümünde altı yarıyıl eğitim almış olması gereklidir.** Bir staj (Genel Atölye stajı, İşletme-Organizasyon stajı ve Mühendislik Uygulamaları stajı) kendi içerisinde kısmi bölümlere ayrılmadan bir defada ve bir kurumda yapılmalıdır.
- Genel atölye stajı yapılan kurumda talaşlı imalât, plastik şekil verme, kaynak ve döküm işlemlerinden en az bir tanesinin gerçekleştiriliyor olması gerekir. Öğrencinin, bu dört üretim yönteminden en az biri hakkında 20 iş günü o kurumda staj yapması gerekmektedir. Kurumda yukarıdaki üretim yöntemlerinden hepsi ya da bir kaçı mevcut ise öğrencinin mevcut üretim yöntemlerinin hepsi hakkında çalışma yapması tavsiye edilir.
- **Genel Atölye Stajı:** Öğrenciye makina yapımında kullanılan imal usulleri ve malzeme seçimi konusunda pratik bilgilendirme kazandırmak amacı taşıyan 20 (yirmi) iş gününü kapsayan bu staj Talaşlı Şekil

Verme [Tesviyecilik, ölçü aletlerinin kullanımı, boyut ve toleranslar, tornalama, frezeleme, planyalama, delme, taşlama, bilgisayar destekli tasarım-imalât (CAD/CAM) ve sayısal kontrollü tezgahların (CNC) programlanması ve kullanılması], Plastik şekil verme (kesme, bükme, sıvama, derin çekme gibi saç şekillendirme işlemleri, ekstrüzyon, haddeleme, dövme gibi kütle biçimlendirme işlemleri ve ısı işlemleri), kaynak (gaz ergitme kaynağı, elektrik ark kaynağı, gazaltı (MIG, MAG, TIG) ve tozaltı kaynağı, elektrot ve kaynak teli seçimi, farklı malzemelerin kaynağı, kaynak makinaları, kaynak dikişlerinin muayenesi gibi işlemler) ve döküm (döküm yöntemleri, model ve maça hazırlama, kalıplama, ergitme, harmanlama) gibi işlemlerden oluşabilir.

- **İşletme-Organizasyon Stajı:** Öğrencinin fabrikayı tanınması, işletmenin üretimi ile ilgili montaj, bakım ve organizasyonu ile ilgili konularda pratik bilgi kazandırmak amacı taşıyan 20 (yirmi) iş gününü kapsayacak şekilde aşağıdaki bölümlerden oluşabilir.

- İşletme: İş temini, üretim bantları, montaj, bakım, hammadde-ürün depolama, kalite kontrol ve pazarlama gibi konuları içerir ve 10 (on) iş günüdür.

- Organizasyon: İş hazırlama, yönetim ve organizasyon, büro işleri, evrak hazırlama, evrak akışı, dosyalama, arşiv gibi konuları içerir ve 10 (on) iş günüdür.

- **Mühendislik Uygulamaları Stajı:** Amacı, öğrenciye makina mühendisliği bölümünde okutulan derslerin uygulamasını gerçekleştirmektir. Öğrenci bu stajını istediği veya ilgi duyduğu bir makina mühendisliği uğraş alanında 20 (yirmi) iş günü çalışarak gerçekleştirir. Bu staj aşağıda listesi verilen konularla ilgili herhangi bir kurumda yapılabilir.

- i. Üretim,
- ii. Ürün geliştirme
- iii. Araştırma-geliştirme
- iv. Tasarım
- v. Planlama
- vi. Proje
- vii. Kalite kontrol
- viii. Bakım onarım

- Staj Komisyonu Başkanlığı tarafından, staj dönemi sonunda stajlarını tamamlayan öğrencilerin, stajların daha etkin olarak değerlendirilebilmesi için, dosyaların teslimi için önerilen tarih, staj dönemini takip eden yarıyıl başında ilan edilecektir. **İlan edilen süre içinde staj dosyasının teslimi istenmektedir. Bu süre zarfında teslim edilmeyen staj dosyaları staj komisyonu tarafından farklı bir tarihte kesinlikle teslim alınmayacaktır.**
- Derslerini tamamlayan ve dönem içerisinde staj dosyalarını teslim eden öğrencilerin, staj defteri değerlendirme sonucu staj defteri teslim tarihini takip eden 20 gün içerisinde ilan edilir.